

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

AZ E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszu-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4—5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyössy István főszerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETESI ÁR

helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő. Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. **Budapestben:** Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus) Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, **Bécsben:** Daube G. L. és társa Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; **Berlinben:** Rudolf Mosse **Frankfurtban:** Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

Az egyetemi leckepezés reformja.

A mi, német minta után szervezett egyetemünk eddig — tudvalevőleg — a leckepezés rendszere dívott, a minthogy dívik az összes német egyetemeken. Ott megvan e rendszernek a maga jogosultsága, mert nagyon is indokolt, hogy ott, hol a tanár és tantárgy választása egészen a hallgató elhatározásától függ, a hallgató, órái száma szerint díjazza tanárát. Ám de nálunk, a hol bizonyos qualificatio megszerzése, bizonyos kötelezett tantárgyak hallgatásához s egy meghatározott bizottság előtti vizsga letételéhez van kötve, ez az állapot sok anomália szülőforrása volt. Mi sem természetesebb, hogy a kötelezett tantárgyakra seregesen tódultak a hallgatók, főképp ha az illető tanár egyuttal a vizsgáló bizottság tagja is volt, s ez által óriási leckepezés-jövedelmet biztosítottak azon tanároknak; ellenben a nem kötelezett, de talán ugyanazon szakmában épen annyira szükséges tárgyak meddők maradtak s a tanár leckepezése alig tett számbavehető összeget. Természetellenes viszonyban állottak egymással az egyes szakok is. A míg pl. a jog- vagy orvostanár százak előtt praelegált és természetesen ennek megfelelően ezekre menő leckepezést vágott zsebre (rendes fizetésén kívül), addig az ugyanolyannyira képzett s ugyanolyan buzgósággal és eredménnyel előadó bölcsészeti, vagy hittudományi tanár alig részesült némi leckepezésben. Megszokott dolog volt, hogy míg az orvoskari tanárok némelyike évenként 10—12 ezer forint leckepezésben részesült, egyes bölcsészeti tanárok leckepezése 50—60 frtot tett ki. Ez bizonyára méltánytalan és visszás állapot volt, annál is inkább, mert a nagy aránytalanság nem az egyéni kitűnőség, hanem csakis — a külföldi egyetemekhez képest — kötöttebb tanulmányi és vizsgarendszerünk folyománya volt.

E visszásság megszüntetésére már néhai Trefort Ágoston miniszterünk törekedett, mikor az 1878. és 1879-ben megtartott jogi szakoktatási enquête elé a következő kérdőpontot

terjesztette: „Fentartandó-e a jelenlegi tanpénzrendszer az egyetemeken, a mely mellett a tanszékek általában, de különösen a párhuzamos tanszékek, pénzszerezésre való versenyfutás színében tűnnek fel? Nem volna-e helyesebb a tanpénzekre való egyenlő (óraarányos) osztást hozni be?” — Ez a kérdés akkor eldöntetlen maradt s mikor a miniszter e tárgyban 1883-ban mindkét tudomány-egyetem tanácsát véleményadásra szólította fel, a budapesti tud. egyetem karai és tanácsa egyetértőleg elutasították maguktól a tervezett változtatás gondolatát s a személyes tanpénzek rendszerét, mint az egyetemi tanszabadság kiegészítő kellékét, fentartandónak nyilvánították; ennek folytán Trefort a reformtervet elejtette.

A közvélemény azonban a kérdést napirinden tartotta s jelenlegi közoktatási miniszterünk újból és elődjénél erélyesebben látott a dologhoz. Kevéssel hivatalba lépése után a jelenlegi leckepezés-rendszerre nézve is véleményt kívánt az egyetemektől, határozottan kijelentvén, hogy a mostani állapot változatlan fentartásához többé nem adhatja beleegyezését.

Mindkét egyetem megfelelt a miniszter felhívásának s a karok véleményében is a mai rendszer elítélése nyert kifejezést, a mennyiben a budapesti egyetem hittudományi és bölcsészeti kara — természetesen — személyi leckepezés helyett általános tandíj behozatalát ajánlotta, mely az egész egyetem javadalmát képezze s az összes nyilvános tanárok anyagi helyzetének javítására szolgáljon; jog- és államtudományi s orvostudományi kara ellenben — ismét természetesen — a leckepezés-rendszer védelmére kel, sőt a jog- és államtudományi kar a jelenlegi rendszer megváltoztatását egyenesen a fennálló törvényekbe ütközőnek mondja s kijelenti, hogy ha mégis általános tandíjak hozatnának be, a tanárok kárpótlása csak úgy volna eszközölhető, ha a rendes tanárok a curiai bírák- és miniszteri tanácsosokéval egyenlő illetményekben részesítettetnének.

A kolozsvári egyetem bölcsészeti, nyelv- és történettudományi kara elítéli a mai leckepezés-rendszert; jog- és államtudományi s ma-

tematika-természettudományi kara azonban fentartandónak véli. A kolozsvári egyetem tanácsa úgy véli, hogy a leckepezés-rendszer törvényen alapszik s mint ilyen, a törvényhozás mellőzésével meg nem szüntethető s hogy a már alkalmazott tanárok igénye leckepezésükre oly természetű, hogy attól jogszerűen meg nem foszthatók; attól tart továbbá, hogy a leckepezés-rendszer megszüntetése az egyetemi rendszer megdöntésére vezetne.

A közoktatási miniszter fontolóra vette az egyetemek nyilatkozatait, melyekből kitűnik, hogy az eddig csekély javadalmazásban részesült tanárok a leckepezés eltörlését óhajtják, a busás jövedelmet húzó azonban annak fentartásához ragaszkodnak. Levonta a consequentiát s a f. tanév elején a budapesti egyetemen elrendelvén az általános tandíj behozatalát (évenként 60 frt), eltörölte a leckepezés-rendszert. Rendelete bővebb indoklásra alig szorul, mindamellett czélszerűnek látta a képviselőház elé terjesztett jelentésében annak indokait behatóan kifejteni.

A miniszter rendelete sem a tanítás sikerének, sem magas színvonalának, sem az egyetemeknek szintoly fontos feladatát képező tudományos búvárlatnak kárára nem szolgálhat, a mint azt fényesen bizonyítja azon államok példája, melyek egyetemeiken a személyes leckepezés rendszerét nem alkalmazták. Franciaország, leckepezés nélkül és a német egyetemi rendszer sok egyéb ismérvének hiányával szervezett felsőbb iskoláiban nemcsak kiváló szakembereket, hanem tudósokat is tudott nevelni s azokban a tudomány haladását is előmozdítani. De nem is kell oly messzire mennünk, a legfényesebb példa budapesti műegyetemünk, hol elejétől fogva általános — a tanárok fizetésének javítására fordított — tandíj dívott s hol nemcsak az oktatás eredményességében és a tanárok tudományos munkásságában, hanem az anyagi érdekek benső harmóniájában is gyönyörködhetünk.

Nem fogadható el az az ellenvetés sem, hogy a leckepezés megszüntetése az egyetemi tanárok állásának függetlenségét veszélyeztetné, a mennyiben a bevont leckepezés helyett a

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Kirándulás a Királykőre.

Akkor még nyár volt. Ragyogó verőfényrel hinté be a nap az érett kalászszal rengő barcasági rónát, mikor két kárpát-egyleti tagtársammal egy özvíz-előtti rozszant csézában Zernest felé iparkodánk, hogy megmászuk a barcasági hegyek királyát, a „Királykővet”. A Rozsnyóról Ó-Tohány mellett elfutó országúton koczogtunk s az izzó napsugarak hatása alatt elszundikálva, csak Zernesten eszméltünk fel, mikor Noé pseudo-bárkája kirendelt vezetőnk háza előtt megállapodott.

Egy kis erdélyi hegymászó lovacskát csakhamar felszereltünk a szükségesekkel s vezetőnk kalauzolása mellett sikerült kibontakoznunk a nagy oláh falu utcáinak útvesztőjéből. A falut elhagyva, délnek fordultunk s a Kis-Királykő és a Magura között hosszant elnyúló Riju-hasadék felé tartánk, melynek bejáratánál hatalmas forrásokban buzog elő a Zernest patak kristálytisza, jéghideg vize. Ez a patak, mely már forrásához közel meglehetősen nagy deszkafűrész hajt, Zernesten alul a Barcza patakba szakad s annak egyik főerét képezi.

A Riju-szakadék nyugalmas bükkösei között ünnepléses csend fogadja a vándort, a meredek lejtő hatalmas

árnyat vet a szűk völgy fenekére, melynek sötétjéből csak itt-ott bukkan elő a nesztelen tovasikló patak csillogó fodra. A baloldali lejtőn haladva, félórai mászás után megváltozik a táj képe, a mennyiben lankás, dombos rétségekre jutunk, melyek a meddig a szem ellát, elszórt apró házakkal vannak megrakva. Négy-öt, lapos háttal egymásba ereszkedő domb oldalán terül el az oláh-telepítvényesek falva, Pestere. A kicsiny házakat nagy kaszáló fogja körül, egy kis veteményes kert s itt-ott némi pityókaföld áll mellette és kész az alpesi gazdaság. A házak egynemelyike félórányi távolságban van szomszédjától s lakói csak megerőltető mászás árán látogathatják egymást. A férfiak nyaranta napszámba járnak a szomszéd falvakba, a honn maradt asszonyok ez alatt megművelik a soványan termő földet, legeltetik néhány marhájukat és fonják-szövik a daróczt, melylyel ruházkodnak. — Nyárban különben kellemes tanya lehet ez a hullámos felföld, melyet északon a Magura hegység kopár sziklafalai, nyugaton a Királykő előhegyei vesznek körül, délkelet felé pedig a Bucsecs ormai merednek előtte. Sok, a nagyvárosi élet zajában kimerült s elfáult ember visszanyerné itt lelke üdeségét és nyugalmat.

De nincs veszíteni való időnk, mert a nap már leáldozóban van s azért sietve haladunk a felfelé kanyargó gyalogútvényen, melyen derék lovacsánk a

„Negra” is vigan koczog előre. Mind érezhetőbben lengedez az alkony hűs szele, a lenyugvó nap búcsú-sugarait klüdi felénk, leszáll az est kétes szürkülete, pedig még messze a cél. Végre elhagyjuk az utolsó házat is s a Királykő előtt vonuló előhegység (Klobucset) erdős lejtőjére érünk s annak hosszában haladva behatolunk egy kis hasadékba, mely átvezet a hegység tulsó oldalán fekvő gyepek fensikrára a Pojána Vledusca-ra. Már négy órája jövünk s e közben öreg este lett. Az égbolt sötét azurján millió csillag ragyog fel, de nem világítja meg útunkat és mi tétova állapodunk meg, mert társaim nagyon habozva megdélnek s vezetőnk is most jár itt először. Még egy ideig megyünk, egyik társam megismerni véli a helyet s ujra neki bátorkodunk, de egy félórai haladás után belátja, hogy a sötétben ő sem ismeri ki magát s így közösen elhatározzuk, hogy visszatérünk a hasadék előtti nyeregbe és ott felütjük éjjeli tanyánkat. Gyertyát gyújtunk, melynek lángja a teljes szélsékségekben minden lobbanás nélkül világítja be azt a kis kört, hol takaróinkra heveredve jóízűen költjük el a feleségek gondosságából általvetőnkbe került izletes falatokat. Egy-két pohár zamatos ó-bor kellemes meglepet áraszt ereinkben s takaróinkba burkolódzva mindegyikünk nyugalomra hajtja fejét. Társaim s vezetőnk mihamar elcsendesednek, az én pilláimat azonban kerüli az álom. Hanyat fekvő, a Bucsecs Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tanárok illetményei állandó időre magasabb összegben rendszeresítettnek.

Tarthatatlan az az ellenvetés is, hogy ez által az egyetem magántanári intézménye rendül meg, mert hiszen az eddigi magántanárok leckeépénz-illetménye oly elenyészően csekély volt, hogy arra mint jövedelmi forrásra nem is támaszkodhattak, míg most sokkal nagyobb — s biztos — jövedelemmel állnak szemben.

Nem zavartatta magát a minister egyes karok ama kijelentése által sem, hogy a leckeépénz megszüntetése a fennálló törvényekbe ütközik; mert az alkotmány helyreállítását megelőző időben Magyarországra is kiterjesztett birodalmi törvények csak annyiban lehetnek érvényesek, a mennyiben valamely későbbi törvény által recipiáltattak, a mi ez esetben nem történt meg; az egyetlen hazai törvény pedig, mely a budapesti egyetemre vonatkozik, t. i. az 1848-iki XIX. törvénycikk, csupán annyit mond ki, hogy az egyetemen a tanítás és tanulás szabadságának elve érvényesítendő.

A kolozsvári egyetem ellenvetését azonban tekintetbe kellett venni, mert az 1872. évi XIX. törvénycikk 6. §-a — legalább a magántanárokról nézve — a leckeépénzeket kormányzatiilag el nem törülhetőkké teszi; 2. §-ában pedig a budapesti egyetemen akkortájt fennállott szabályokat a kolozsvári egyetemre nézve is érvényeseknek jelenti ki s így azokkal a lényegre nézve ellenkező rendszabályok a kolozsvári egyetemre nézve csakis a törvényhozás útján léptethetők életbe.

Ez okból a minister csupán a budapesti egyetemre nézve rendelte el a leckeépénz eltörlését, mely intézkedés annál indokoltabb, minthogy a leckeépénz-rendszerrel járó visszásságok főképen a túlnépes budapesti egyetemen észlelhetők, másodsor mert az intézkedés merőben új s annak törvényhozásilag mindkét egyetemre való kiterjesztését — nagyon helyesen — csak néhány évi tapasztalat után célszerű foganatosítani.

A tanárok szerzett jogait a minister nem ismeri el, azonban méltányossági tekintetek elől semmikép sem zárkózik el s az elvesztett leckeépénzeket olyképp ellensúlyozza, hogy a nyilvános rendes tanárok 2500 frtnyi évi fizetését 3000 frtra és 400 frtnyi lakáspénzüket 600 frtra emeli; a 315 frtos tizedéves korpótlékot pedig 300 frtos ötödéves pótlékká változtatja és pedig visszahatólag a múltira is. A rendkívüli tanárok fizetését 1500 frtról 2000 frtra, lakáspénzüket 300 frtról 400 frtra emeli. Ezenfelül azon tanárok, kiknek leckeépénz jövedelme az 500 frtot meghaladta, eddigi leckeépénzüik arányában tandíjkárpótlásban részesülnek. Az új szabályzat alapján kinevezett tanárok pedig 1600 vagy 800 frtot fognak a tandíjalapból húzni; a tandíjpótlékok azonban

a nyugdíj kiszabásánál nem vétetnek tekintetbe.

A minister előterjesztéséből kiviláglik, hogy a reform pénzügyi keresztülvitelénél az egyes tanárok anyagi érdekei is méltányos megoldásra találtak, nevezetesen a nyugdíj is, mely eddig 30 évi szolgálat után a törzsfizetésnek megfelelően csak 3130 frtot tett ki, most 4500 frtra emelkedett.

A közoktatási minister reformja mindenestre a közvélemény régi óhajának tesz eleget; sok bajt és visszaállást szüntet meg, a mennyiben elejét veszi az egyetemünkön eddig dívott pénzhajszának s minden tanárt egyformán javadalmaz, hogy valamennyi egyformán élhessen nemes hivatásának.

Belföld.

(Román választók gyűlése.) Mint már lapunk múlt számában jeleztük az erdélyrészi és Királyhágón túli román választók f. hó 27-én és 28-án gyűlést tartanak Nagy-Szebenben. A meghívót a román nemzeti párt központi választmánya nevében Ratiu János tordai és Coroianu Gyula kolozsvári ügyvédek bocsátották ki. Hangsúlyozzák ebben, hogy minden kerület annál is inkább küldje el megbízottait mert a politikai helyzet sok tekintetben komoly tanácskozást igényel. A választmány eddigi működéséről s a román nemzeti program mikénti keresztülviteléről fog beszámolni. Programjuk a következő pontokat tünteti fel: az unió felbontása; a románok lakta kerületeken; úgy a közigazgatás, mint a jogszolgáltatás terén a román nyelv használata; román hivatalnokok alkalmazása illetén területeken; csak oly nem románok alkalmazása, kik a román nyelvet teljesen bírják s a román szokásokat ismerik a nemzetiségi törvény revisiója stb. Coroianu a „Bud. Hírlap” egyik levelezője előtt kijelentette, hogy a a részletek még nincsenek megállapítva, minthogy Nagy-Szebenben előzetes megbeszélést tartanak. Nagyon ügyelnek majd, hogy semmi olyast se tárgyaljanak, a mi a törvényekkel legtávolabbról is ellenkezik. Céljuk annak megbeszélése mit kell tenni a jelenlegi helyzet alapján. Lehetséges, hogy a közeledés és kibékülés eszméjét is fel fogják vetni, sőt talán maga Coroianu fogja ezt bizonyos föltételek mellett előhozni. Olynemű lépések is várhatók, hogy a románok nemzeti eszméinek képviselői a parlamentbe jussanak, mert most nincsenek ott, noha a románok — szerinte — 23 megyében vannak szám és birtok szerinti többségben. A meghívottak száma 157. A legutolsó gyűlést 1887-ben tartották. A tanácskozást Ratiu tordai ügyvéd fogja megnyitni a helyzetről mondandó beszédével. Még bizonytalan vajjon a részletes programot nyilvánosságra fogják-e hozni, a tárgyalás azonban nyilvános lesz.

(Baross a zónatarifáról.) A képviselőház pénzügyi bizottságának f. hó 11-én tartott ülésében a kereskedelmi ministerium költségvetésének tárgya-

lását folytatták. A tanácskozásnak különös érdeket kölcsönöz a kereskedelmi ministernek a zónarendszerről s a legközelebb behozandó áru-zónadíjszabásról szóló nyilatkozata. Az ülés elején Helfy Ignác arra utal, hogy a közönség a ministernek nagy hálával tartozik a zónarendszer behozatala miatt, tagadhatlan azonban, hogy az utazás azóta sokkal kényelmetlenebbé vált, miért is a jövedelem emelkedésével karöltve a forgalmi eszközök szaporításáról is gondoskodni kellene.

A minister a nagyobb beruházásokra való ösztönzésben annak jelét látja, hogy az államvasutak intézősége nevezetes eredményeket ért el. A vasuti hálózat nemcsak üzleti szempontból működött eredményesen, a mennyiben a befektetett tőke négy százaléknál magasabb kamatozását biztosítja, hanem az országnak is óriási közgazdasági előnyöket szerzett. A minister szerencsétlen gondolatnak tartaná, ha a tarifareform alapszervezete a törvényhozás elé kerülne, mert, ha a kormány keze meg volna kötve s nem alkalmazkodhatnék az üzleti kilátásokhoz, úgy helyes közgazdasági politikát sem követhetne. A többire nézve megjegyzi, hogy külföldön az utazás még kényelmetlenebb, ennek dacára azonban a hazai közönségnek már jövőre nagyon kényelmes, honi gyártmányu vaggonok fognak rendelkezésre állni; az erdélyi gyorsvonatot okvetlen fenn kell tartani; a második vágány lerakása fokozatosan halad; a személyzet szaporítására már a jövő költségvetésbe másfél millió forint van felvéve, noha megfontolandó, hogy a hivatott egyéneket előbb képezni kell e célra.

Az áruk zónarendszerét illetőleg arról van szó, hogy a magyar államvasutak területén helyi tarifa vezettessék be, a mi természetesen a viteldíjak leszállításával s a kezelés egyszerűsítésével jár; a forgalmi politika szempontjából ezuttal nem nyújthat bővebb felvilágosítást. A reform minden esetre idejekorán fog nyilvánosságra kerülni. Előre látható, hogy 4000 tehervaggon nem lesz elegendő, de már a hazai ipar szempontjából is czélszerűbb, ha a szükséglet fokozatosan szereztetik be.

Kis-küküllőmegyei krónika.

(Egy elkésett báli referáda.)

A szepnem iránti határtalan tiszteletem, de különösen a minduntalan megújuló interpelláció készlet arra, hogy báli referádatam ne felejtsem asztalom fiókjában, hanem bár kissé elkésve is, örömmel tegyek eleget a rendezőség felhívásának s a folyó évi szeptember 27-én a vármegye székházának imposáns módon letolyt felavatási ünnepségével kapcsolatos báljáról referádatam megtegyem. A hírlapírónak legkedvesebb foglalkozásai közé tartozik a szépnemmel oly alkalommal foglalkozni, midőn veleszületett nemes szívének szent czélok érdekében kifejtett tevékenységéről kell beszámolnia.

A f. évi szeptember 27-én az új székház felavatásának ünnepségével kapcsolatosan rendezett bál díszes és előkelő közönséget hozott össze, nemcsak a vármegye legtávolabbi helyeiről, hanem más vármegyékből is. Ezen különben nem is csodálkozunk,

távol sötétlő ormain jártatom tekintetem, melyek fölött a Sirius tündöklök csodás fényvel.

Az ég kárpitján hulló csillagok játszanak bújós-dit, enyhe meleg lég zsongja körül érkeimet s regét szó a képzelet, melynek megelevenedett alakjait látni, hallani vélem. Nem vagyunk messze a helytől, hol 1690-ben a hős Tökölly Imre verte tönkre Heissler osztrák tábornok seregét. Mintha moraj támadna a bérceken, rohanó paripák patáitól dübörögne a föld s a haldoklók nehéz sóhaja rezgése végig a lég hullámain. De nem; káprázat az egész. És mégis; a távolból zavaros hangok nyomulnak felém, fáklyatűz világa dereng a távol sötétben s lovasok és gyalogosok hosszú árnya rajzolódik a megvilágított gyepre. Ez már nem képzelet, hanem való. Felköltöm társaimat s örömmel tapasztaljuk, hogy egy kiránduló társaság iparkodik fölfelé a lejtőn. Csakhamar elérnek bennünket, örvendünk egymásnak, mert hiszen ők is magyarok s brassóiak, de még inkább, hogy velük van a Kárpát-egylet kipróbált vezetője s így reményünk van még ez éjjel földel alá kerülni. Csakugyan rövid tíz perc alatt elérjük a Vledusca-menházat, hol még egy társaságra bukkanunk, azonban az ismerkedést másnapra hagyva, aludni térünk.

Hajnaltól már ismét talpon vagyunk. Derült, ragyogó az égbolt s a menház előtt, annak közvetlen közelében áll a Királykő, meredek sziklafalaival hosszán elnyúló éles oromzatával. A kelő nap beárnyozza a gerinceből kiemelkedő sziklafokokat s pazar

fény verődik vissza a függélyes fehér falakról, melyet csak a henye fenyő sötétén zöldelő foltjai enyhítenek kissé.

Hamarosan elvégezzük a reggelizést s neki indulunk a meredek lejtőnek. Egy szűk, görgeteggel ágyazott vízmósáson kapaszkodunk fölfelé; nehéz út a gyakorlatlan turistának, eldorádója a természetbúvárnak, mert a görgeteg alatt a legritkább bogárfajok tanyáznak. A vízmósás végére érve, egy lefutó élen keresztül, más, nagyobb szakadékba kerülünk, melyet ferdén átszelve, elérjük a tulajdonképeni sziklaregiót. Itt kezdődik az út legnehezebb része, mert a sziklákon járni nem lehet s így a keresztthágók buja fűvel borított síkos talaján kell fölfelé kapaszkodni. — Három órai mászás után végre elérjük a 2241 méter tengerszín fölötti magasságban fekvő „Pásztorecsüt”, a Királykő legmagasabb pontját. A csúcs tetején kövekből összerakott háromszögletű pyramis áll s közvetlen mellette az ország határát jelző czövek, egyik oldalán „M. O. 200”, a másikon „R.” felirattal.

A körös-körül szemünk elé táruló kép nagyszerűségét szóval kifejezni lehetetlen, az ember csak néz és újra néz s nem telik be soha a fenséges panoráma élvezetével. Előttünk áll az egész hegység a maga imposáns alkotásában fantastikus tüköt s tornyoskakat képező apró csúcsocskák törnek meg a Jura-mészből álló hosszant elnyúló éles gerinczet. mely mindkét oldal felé teljesen áttekinthető, mere-

dek és százszorosán megszakgatott lejtőkkel ereszkedik a főcsoportot környékező fensíkba. A Királykő főtömegétől észak-kelet felé egy alacsonyabb sziklás csúcs válik el, mely főleg Zernest felől jöve jól látható; ez a Kis-Királykő (Piatra, Krucsa), mely a mellette álló Turnu csúcsától egy vad és meredeken lefutó hasadék által (Crepetura) van elválasztva. A Pásztorecsütől délnyugati irányban Romániába csap át a gerince s a festői Dumbovicsora nevű szakadéson ereszkedik le.

Megjártuk a gerince egy részét azután még egy pillantást vetve a páratlan szépségű környezetre, elbűsultunk a barcasági hegyek óriásától s ugyanazon úton lefelé haladva, két óra alatt eljutottunk a menházba. Néhány órai pihenés után a Klobucset innenső oldalán fekvő szűk sziklaszoroson (Propastă) át vettük utunkat Zernest felé. A Propastă nevű sziklaszoros páratlan a maga nemében; három óra hosszat egy vízmósás szűk medrében halad az ember függélyes sziklafalakról lecsüngő kőszirtek között, melyek felső határán egymásra hajló fenyő törzsek vannak sátrat az aggódva felpillantó vándor fölé. A szoros, a Riju szakadékba torkollik s a már említett úton visszavezet Zernestre. Egy félóra múlva elértünk Zernestre s estére egy páratlan szép látvány emlékével gazdagabban, derült kedéllyel s aczélós izmokkal érkeztünk Brassóba.

előre tudtuk, hogy a lady patronesse, báró Szentkereszty Györgyné, szül. Kornis Klementina szeretetreméltóságának varázsa fényes közönséget fog vonzani.

Az első négyest 80—90 pár tánczolta négy colonnében. Az új székház díszes tanácskozó nagy terme szorongásig megtelt közönséggel. Örömmel telt el az ember kebele annak láttára, hogy a csaknem ismeretlen társaság mily — nálunk szokatlan — fesztelenséggel és animóval rakta a díszes kiállítású tánczrend szerint a különböző táncz nemeket. Szóval meg lehet elégedve mindenki a lefolyt fesztelen mulatsággal, még a karzat sem panaszkodhat, hogy ki nem jutott volna az élvezetből.

A táncz mulatság víg kedélyvel tartott a reggeli órákig, a midőn a lady patronesse fényes kíséretével boldogan távozott, kipihenni a kellemes est fáradozásait. Elkészett referádám kiegészítésül idejegyzem szépeink neveit a történelem számára. Részt vettek és kellemesen mulattak e bálon: Báró Szentkereszty Györgyné, Emma és Anna; Ugron Sándorné, Róza és Ilona; gróf Toldalagi Viktorné, Anna és Róza leányaikkal; Macskásy Juliette; Pálffy Dénesné; Báró Bánfi Pepi, Jozefin; Báró Apor Istvánné; Pekri Sándorné; h. Gál Domokosné; Cserey Ilona; Hollaky Arthurné; Horváth Gyuláné; báró Splényi Berta; Székely Jánosné; báró Szentkereszty Anna; Ajtai Péterné leányával; Gorové Irma; Lázár Margit; br. Gemingen; Mátyás Irma; Apáti Gizella és Julia, Berzenczey Miklósné Erzsike leányával; Gollian Dömén; Derzsi Jánosné Ilona leányával; Lengyel Gergelyné Adél leányával; Pataki Elekné a Boér leányokkal; Hunyadi Zsuzsanna; Végh Albertné; Kolozsvári Jánosné Rózsika leányával; Turóczi Lajosné; Elek Károlyné leányával s még többen.

NAPI HIREK.

Adófizetési határidő. A 4-ik adónegyed befizetésének határideje október 1-én kezdődött s 15-éig tart.

Brennerberg Irén kisasszony hangversenye ma, azaz f. hó 14-én tartatik meg, mire t. olvasóinkat újból figyelmeztetjük.

Bérlet hangverseny. A városi zenekar f. hó 15-én tartja a városi redoute helyiségeiben második bérlethangversenyét. A gazdag műsor számaiból csupán Komzack nagy potpourri-ját (bécsi népzene) emeljük ki. A hangverseny este 8 órakor kezdődik; belépti díj 30 kr.

Jótekonyság. A „Magyar protestáns nőegylet” által f. hó 10. és 11-én rendezett bazar alkalmával városunk legelőkelőbb közönsége mellett még a vidék intelligenciájából is számosan jelentek meg. Ott láttuk egyebek között: Lázár Geróné, Harmath Lajosné, Haryné (Sepsi-Sztyeggyörgyről), Walther Béláné, Szombatiné, Dr. Bogdáné, Ujlakyné, Nagy Gyuláné, Bocskor Kálmáné, László Dénesné, Nagy Ferenczné, Dr. Rothné, Steinerné, Placskóné, Kleinné, özv. Thiessné, id. Borosnyainé, Orbán Ferenczné, Wolffné, János Lajosné, Dr. Matyék Károlyné, Czinkné, Kupcsai Jánosné (Hosszúfal), Mátyásné, Száváné, Dr. Kovácsné, Hönig ezredesné, Kozmáné, Gergely K.-né (Kolozsvárról), Kövérné, Köpéné, Veszprémi Sándorné, Jaschikné, özv. Langéné és Wolfsohné urnőket, továbbá: Bogdán Mariska (Sepsi-szt.-Györgyről), Sikorszky N. (Nagy-Enyedről), Retezár Cecille (Tordáról), Borosnyai Katinka, Geőcze Sarolta, Köpe Irma, Solymosy Polixena, Veszprémi Ida, Czink Jolán, Bán Anna, Langé L., Wolfsohn Clarisse kisasszonyokat stb. stb. — E névsor eléggé jelzi a nőegylet fényes sikerét. (p.)

Műtan-rendőri bejárása volt tegnap a Brassó—Háromszéki helyi érdekű vasutak zernesti vonalszakaszának, mely alkalommal Dobieckzi Sándor m. kir. vasúti és hajózási főfelügyelő, a kereskedelemügyi minister nevében, Rozsnyó állomásig az ideiglenes mozdonyforgalomra az engedélyt megadta.

Rendőri hír. (Verekezés). F. hó 11-től 12-ére szóló éjjel Schenk János koresmaüzletében Sander Adolf asztalossegéd és Reimesz András, valamint Paraschiva Dumitru ácslegények között veszekedés támadt melyben Sander Adolf Reimesz Andrástól a jobb lábczombjába mély szúrás sebet kapott. A vétkesek ellen a büntető bíróságnál feljelentés tettett.

A botfalvi cukorgyár ez idei répatermését Keresztényfalva és Rozsnyó községek határáról már az új vasuton fogja szállíttatni. A tárgyalások a társulat és a m. kir. államvasutak között már folyamatban vannak.

Iskolai munkakiállítás volt folyó hó 11., 12. és 13-án Segesvárott. Horváth László a két Kü-

küllő vármegye tevékeny tanfelügyelője a tankerületében lévő nagyobb iskolák tanulóinak mindennemű írásbeli dolgozataiból, rajzaiból és kézimunkáiból csinos gyűjteményt küld a maros-vásárhelyi Clotild-árva-ház részére rendezendő kiállításra. Mielőtt a munkákat elküldötte volna, előbb Segesvárott az állami leányiskola termében rendezett azokból igen csinos és tanulságos kiállítást. A terem baloldali részét a segesvári óvoda és az elemi leányiskolának a tanmenetet feltüntető csinos munkái foglalták el, jobbfelől a közhalmi állami fiu- és leányiskolának a 6 osztály tananyagát fokozatos részletekben feltüntető mindennemű dolgozatai, azontúl a dicső-szentmártoni polgári leányiskola finom kivitelű kézimunkái voltak láthatók; a terem közepét a megyesi állami leányiskola jobbára csinos kivitelű különféle kézimunkái, egy külön kis asztalon meg a dicső-szentmártoni munkatanítónő Mariássy E. finom s nagy tetszést nyert munkái foglalták el. A kiállításra a vidék tanítói közül is sokan látogattak el. Minden látogató nzon meggyőződéssel távozott, miszerint a két Küüllő vármegye ezen főbb gócz pontokon lévő intézetei valóban megérdemlik az állam és a társadalom által reájok fordított költséget és figyelmet.

Fillérestély. A közhalmi m. kir. állami népiskola szegény tanulóinak segélyezésére ritka élvezetet ígérő fillérestély lesz október 18-án. Ezen fillérestélyen közre fognak működni a város legelőkelőbb állásu urai éshölgyei. Színre kerül két kis, egy-egy felvonásos vígjáték („Két nő egy férj ellen” és „A regény vége”). Közreműködnek Bod Gyuláné, Szigethy Istvánné, Hoffmann Erzsike, Dr. Issekutz Gyula, Bod Gyula és Babós József.

A világ journalisticája. A földön a statistikai kimutatások szerint összesen 41,000 hírlap jelenik meg, ebből 24,000 Európában. Az egyes országok így sorakoznak egymás után: legtöbb jelenik meg Németországon kerek számmal 5500, következik Franciaország 4.100 és Anglia ugyanannyi újsággal; Ausztria-Magyarország 3.500-al a negyedik helyet foglalja el, utána Olaszország 1,400, Spanyolország 850, Oroszország 800, Svájc 450 újságot ad ki. A mi még fennmarad, a portugál, a skandináv és balkánfélszigeti népek közt oszlik meg. Az észak-amerikai Egyesült-Államoknak 12,500, Canadának 700 és Ausztráliának ugyancsak 700 hírlapja van. Ázsiában körülbelül 300 jelenik meg s e számból magára Japánra 200 esik. Afrika 200 lappal, a Sandwich-szigetek hárommal szerepelnek. Nyelvek szerint így osztályozza a statistica: angol 17,000, német 17,500, francia 6800, spanyol 1800, — és olasz pedig 1500. hírlap.

Amerikai forrasaságok. Néhány brooklyni (New-York külvárosa) iskola-mester azt az előterjesztést tette az iskolai tanácsnak, hogy Longfelow egyik leg-szebb költeményét, „A hajó építését” el kell tiltani az iskolából s az „erkölcstelen, tiltott” olvasmányok közé igtatni. A szép versben az erkölcstelenséget a brooklyni iskola-egylet elnöke, mister Cusock fűdözte fel, valóságos botrányos dolognak tartván, hogy valaki ilyet mer írni: „A hajó megmozdult, mintha élet rezgett volna át testén s egy kecses ugrással az ocean karjai közé dőlt.” Vagy nem megbotránkoztató-e e sor: „Milyen pompásan nyugszik a hajó a tenger karjain, mely csókodva, óvatosan öleli magához.” Mister Cusock ezeket s a legköltőibb helyeket találta erkölcsteleneknek, nézetét osztotta több tanító s Maxwell superintendenshez azon kéressel fordultak, tiltsa ki ezt a verset a tankönyvekből. Maxwell, a ki felvilágosult ember, azt hitte, hogy majd gyorsan napirendre tér e tárgy fölött. De a mozgalom még nőtt s az iskolatanácsnak több tagja csatlakozott az indítványhoz. — Az amerikai prudériet élénken jellemzi az az eset is, mely Philadelphiában történt. Arontzent költőt, ki Tolstoi „Kreutzer sonátá”-ját angolra fordította, erkölcstelen iratok elárúsítása miatt bepörölték, de a bíró fölmentette. S ez volt az indoklás: „Az orosz csár és a főpostamester ugyan törvénytörtő kiadványnak nyilvánították s az első a munkának birodalmában való elárúsítását, az utóbbi pedig szállítását betiltotta. A nélkül, hogy ezen magas hivatalnokokat (a yankee eredeti felfogása) bármi-ben is meg akarnók sérteni, bizonyos, hogy a philadelphiai kerületben egyiköket sem tekintették soha irodalmi kérdésekben hivatalos tekintélynek. A vádlottak nem követtek el bünt s ezért szabadlábra helyeztetnek.”

Afrikai koronázási szertartások. A Soaziföld benszülőtteinek nemrég fiatal királyuk koronázására kellett készülniök. Rendeletet bocsátottak ki egy oroszlán, egy bivaly és egy nagy kigyó elejtésére.

A koronázási szertartásokhoz tartozik ugyanis, hogy a király az említett állatok szívéből egy-egy darabkát egyék, hogy bátorságot nyerjen. Azután kígyózsírral kenik meg, hogy senki se bővölhesse el. A királynak a bivaly szarvai közé kell ülnie, még pedig az első napon az oroszlán bőrében, a második napon a leopárd bőrében, a harmadik napon azonban teljesen meztelenül kell előjönnie kraaljából s így mutatni meg magát a soaziknak, kik az ország minden részéből összegyűlnek, hogy őt mint királyt („byate” üdvözöljék. A főnökök mindenike egy darab marhá ajándékoz a királynak.

Humor. (A ravasz vegytanár.) Egy göttingai híres kémiai professor egyszer így kezdte előadását:

„Önök, uraim, nagyon kevés hasznát veszik megfigyelő képességüknek. Az én diákkoromban minden érzékünket rá kellett fordítanunk arra, hogy figyelhessünk. Látják önök ezt a csészét? Tudják, hogy mi van bene? Hát nem tudják, mert irtóznak tartalmát megízlelni, mint a hogy én teszem.”

S a tanár belemártotta ujját az undok illatu anyagba, aztán megszopta az ujját. Erre a hallgatók, hogy megmutassák buzgóságukat, valamennyien megkóstolták az „anyagot”, önkéntelen arczintorítások közepette.

„Láthatják, uraim, — kezdé a tanár újból — hogy nekem igazam volt. Mert, ha az önök megfigyelő képessége jobban ki volna fejlődve, úgy észrevennék, hogy én a kémiai anyagba legészen más ujjamat mártottam, mint a melyet a számba dugtam!”

Irodalom.

Érdekes irodalmi vállalatot indított meg Debreczenben a „Debreczeni Ellenőr” könyvkiadóhivatala. Ugyanis apró olcsó füzetekben jelenteti meg Vértesi Arnoldnak, a szép próza mesterének, e minden ízében magyaros irányú s magyar szellemű írónak elbeszéléseit, hogy azok a nép minden rétegébe elhathassanak s olvashassák azokat azok is, a kiknek nincs annyi jövedelmük, hogy egy-egy könyvért forintokat adhassanak ki. És ha valamelyik írónak a művei alkalmasak és méltók arra, hogy az ország szívébe, a nép közé jussanak el, úgy az Vértesi, mert az ő műveiből annyi magyaros szellem s meleg nemzeti érzelm sugárzik ki, mint kevés íróéból, másrészt pedig a jó ízlés fejlesztésére s a nemes érzelmek ápolására kevés irodalmi mű hathat annyira, mint az ő tisztult, nemes érzéssel s az emberek szenvedései iránt érző, résztvevő szívvel s hivatott tollal írt elbeszélései. Méltók ezek arra, hogy eljussanak a legbensőbb talajba: a nép szívébe, hisz ott ápolják a nemes érzéseket, az ízlést, a magyar szellemet.

A sajtó alól már egy nagy csomó elbeszélés került ki, melynek mindegyike külön füzetet képez, s terjedelméhez képest 5, 8, 12, 20 krajczárért szerethető meg. Különbözik a nagyszabásu olcsó füzetes vállalatnak: „Vértesi Arnold összes munkái népszerű kiadásá”-nak még egy más nagyon méltányolható célja is van, az, hogy a magyar olvasók megmenekedjenek attól a kényszerhelyzettől, hogy megtakarított filléreiket haszontalan rémregények és selejtes külföldi munkák méltélt terjesztő füzetekre legyenek kénytelenek fordítani, mert elsőrangú magyar írónak elismert, jó műveihez fognak juthatni olcsó pénzért. — Kapható Debreczenben a „Debreczeni Ellenőr” könyvkiadóhivatalában és a haza összes könyvkereskedéseiben.

Közgazdaság.

A Brassó—Háromszéki helyi érdekű vasutak

brassó—zernesti, brassó—s.-szentgyörgyi és brassó—hosszúfalusi vonalrészeinek kiépítésén teljes erőből dolgoznak. A kereskedelemügyi minister elrendelte a pályaszín emelését, mi által a fővállalat zsebéből nem kevesebb mint 10.000 frtot ugrasztott ki ugyan, — de ez által a pálya szilárdabb alapokra fektetve, mindenütt a belvizek és a mocsaras altalaj fölött vezetettvén, az évi fentartás a jövőre nézve a részvényesek javára tetemesen csökkentetett.

Legnagyobb kisajátítási nehézségekkel a zernesti vonalszakaszon kellett megküzdeni. Ó-Tohána községe határozottan tiltakozott az építés ellen, noh-már korábban beleegyezését adta. A kirendelt mérnököt és kíséretét itt agyonveréssel fenyegették s az alatt, míg a község házához ment védelmet kérni, műszereit is ellopták, a mérő-özöveket kiszakgatták és megtiltották, hogy tohányi ember a vasútnál dolgozzék. A község derék jegyzője mindent elkövetett ugyan a felizgatott elemek lecsillapítására, de eredménytelenül; míg a ministerium által elrendelt törvényes kisajátítási eljárás, mely a napokban befejezést nyert, véget vetett a csetepaténak.

Hogy tudatlan népek a vasút-építés elébe aka-

dályokat gördítenek és ezeknek értelmi szerzőjeiül a községi pópák vállalkoznak, oláh községeink viszonyából könnyen megmagyarázható; de hogy a zernesti cellulose-gyár miért gördít akadályokat az építés ellen, azt kimagyarázni teljes lehetetlen. A gyár első létfeltétele a vasút, mely azt gyorsan és olcsón a világforgalom központjaihoz juttassa, hogy képes legyen a világversenyben helyt állani; mindamellett a mi cellulose-gyárunk — úgy látszik — kivétel, neki nem kell vasút s igyekszik ezt azzal is illusztrálni, hogy a korábban felajánlott 18.000 forintot visszavonta. Láng, a cellulose-gyár igazgatója, a tarifa kérdéseiben nem tudott a társulattal megállapodásra jutni és mivel az igazgató Zernest állomásnak oly elhelyezést kívánt, melyet technikai nehézségek miatt a minister nem engedélyezhetett, ez okból állást foglalt a vasúttal szemben.

Habár e kicsinyeskedések folytán a vasút építése ismét zátonyra került, — mégis reméljük, hogy Pallavicini ögróf, a cellulose-gyár elnöke, legközelebb idő alatt módot fog találni a differentia elosztására, mi által a Brassó—háromszéki helyi érdekű vasutak zernesti vonala jövő év január havában át lesz adható a forgalomnak.

F

Vasúti díjmérséklések.

A kereskedelemügyi m. kir. minister úr ő exczellenciája a brassói kereskedelmi és iparkamarának 1889. évi jelentésében a vasúti díjmérséklésre vonatkozólag előadott kívánalmaira és javaslataira 44/592. sz. a. igen kimerítő következő magas leirattal válaszolt, a melynek szövege közlését üzleti körök szívesen fogják fogadni:

„A kamarának, kerülete 1889. évi közgazdasági viszonyairól szóló jelentését díjszabási szempontból behatóan átvizsgálván, az e részben előadott észrevételekre nézve f. évi május hó 29-én 31.375. sz. a. kelt rendeletem kapcsán a következőkről értesítem a kamarát:

Mindenekelőtt megjegyzem, miszerint az egyes gazdasági és ipari ágak helyzetének tárgyalásánál előadott valamennyi részletre és kérelemre ezuttal ki nem terjeszkedhetem.

A közgazdasági szempontból szükségeseknek jelzett díjszállítások ugyanis a kamara jelentésében, akár a kedvezményes szállításra kijelölt termékek, akár a támogatandó forgalmi viszonylatok számát tekintem, elannyira széles és a díjszabási rendszert egészében érintő alapokon kérelmeztek, hogy mind-

ezen kérelmek és javaslatok teljesítése kivételes rendszabályok alakjában keresztülvihetőnek nem látszik és alapjában véve a helyi díjszabások általános le-szállítására irányul.

A viteldíjak általános mérséklésére irányzott kívánalmak nem ismeretlenek előttem; és a magam részéről már régóta foglalkozom azzal, sőt ez idő szerint már meg is állapítottam az arra vonatkozó intézkedéseket, hogy az általános érzett szükségletnek megfelelően a díjszabási helyzet gyökeresen átalakíttassék és hogy a m. kir. államvasutak helyi díjszabásának átdolgozásával oly alap nyújtassék, mely kereskedelmi forgalmunknak a szállítási díjak általános mérséklésével szabad mozgásra tért enged.

Miután az új helyi díjszabás életbeléptetését a jövő év elejére vettem kilátásba és a mint fentebb említettem, a kamara által megjelölt valamennyi szükségletet kielégíteni a fennálló díjszabás keretében a díjszabási helyzet bonyolítása nélkül alig lehet, — ennél fogva intézkedéseimben ezuttal csak arra szorítkozom, hogy a meglevő díjszabás és a kedvezmények egyelőre azon irányokban egészítessenek ki, a melyben ez a díjszabási helyzethez képest megfelelőnek mutatkozik.

A társaság által kívánatosoknak jelzett intézkedések nagy része különben olyan, hogy tett intézkedéseim által, vagy már jelenleg is teljesítésre talált, vagy pedig egyes irányokban annyira elő lett készítve, hogy azok életbeléptetése rövid idő alatt várható.

Így a mi nevezetesen a Fiume és a nyugot felé irányuló gabonakivitelre illeti, már a múlt hóban a kiviteli forgalom és a kereskedelmi kötések megindulását megelőzőleg, aként intézkedtem, hogy:

1. a Fiume felé kivitelre kerülő gabonára nézve minden mennyiség kikötése nélkül a jelenlegi leg-alacsonyabb díjtételhez képest 100 klgammontként 10—50 krnyi mérséklést képviselő leszállított díjtételek létesíttessenek, melyek azonban csak 1000 km. ösztávolságig fognak szedetni, míg ezen távolságon túl fekvő, tehát például a kamara területéhez tartozó államásokról az 1000-re klm. eső díjtétel, vagyis 150 kr. (tonnakilométerenként 1000 klmig körülbelül 3 em. egységtétel) fog alkalmaztatni.

2. Elrendeltem továbbá, hogy a nyugoti kiviteli irányban szállítandó gaobnaküldemények után 5—30 centimes-nyi visszatérítés adassék, mely után ezen forgalomban a jelenleg átlag 4 centimesnyi tonnakilométerenkénti egységtétel 3.5 centimesra szállított le.

Hasonlóképen mérséklést léptettem életbe a vidéki malmok lisztkivitelének támogatása érdekében is.

A szeszgyártás kedvezőtlen helyzetére való tekintettel elrendeltem, hogy a szeszüldemények ugyanazon mérsékelt díjszabás alapján továbbíttassanak, mely jelenleg a gabonára fennáll. Ezen declassificatio a m. kir. államvasutak helyi díjszabásának legközelebb megjelenő X-ik pótléka útján díjszabásilag fog keresztülvitetni. Általában a szeszipar nyomott helyzetének javítására alkalmas intézkedéseket folyton szem előtt tartom; meg kell azonban jegyeznem, hogy a szesziparnak minden irányban panaszt helyzete nagyrészt oly körülmények következménye, melyek pusztán díjszabási intézkedésekkel gyökeresen alig orvosolhatók. A mennyire módomban áll, a magam részéről főleg arra törekszem, hogy a túltermelés és az ezzel karöltve járó nyomott piaci árak által szesztermelésünkre nehezedő hátrányok a kivitel előmozdítása útján csökkentessenek.

(Vége következik.)

Brassói vasútforgalom.

Vonatindulások.

Budapest felé: vegyesvonal reggel 4 órakor; gyorsvonal délután 2 óra 43 perczkor; személyvonal este 10 óra 32 perczkor.

Bukarest felé: személyvonal reggel 5 óra 30 perczkor; gyorsvonal délután 2 óra 33 p.-kor; vegyesvonal délelőtt 9 óra 48 perczkor.

Vonatérkezések.

Budapest felől: személyvonal reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvonal délután 2 óra 23 p.-kor; vegyesvonal este 10 óra 31 perczkor.

Bukarest felől: gyorsvonal délután 2 óra 13 perczkor; személyvonal este 7 óra 21 p.-kor; vegyesvonal délután 5 óra 50 perczkor; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonal érkezik Predeálról.

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. október hó 14. én.

Román papirpénz à 20 frank	9-02	vétel 9-06	eladás
„ ezüstpénz à 20	8-95	„ 9-—	„
Napoleon'or (aranypénz)	9-03	„ 9-07	„
Török lira	10-30	„ 10-36	„
Arany	5-35	„ 5-40	„
Orosz papirrublel	140.—	„ 142.—	„

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Kiadó: Alexi könyvnyomdája

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 2562./1890.

(319) 1—2

Arverezési hirdetmény.

Tatrag község tulajdonát képező egy négykerekű és egy kétkerekű örlőmalom, utóbbihoz tartozó ványolóval együtt haszonbérbe kiadatnak 5 évre és 9 hónapra, azaz 1891. évi január hó 1-től kezdődő 1897. évi szeptember hó 30-ig menő időre, nyílt árverezés útján a legtöbbet ígérő vállalkozónak.

Kikiáltási ár a négykerekű nagy malomért 600 forint és a kétkerekű

malomért 300 forint, mely után a vállalkozni szándékozók tartoznak a 10% bánatpénzt letenni.

Az árverezés végeztetik 1890. évi október hó 18-án délelőtt 9 órakor kezdőleg a községi irodában, hol az árverezési föltételek a hivatalos órák alatt naponta betekintheők.

Tatrag, 1890. október 2.

A községi előljáróság:

Fóris Mihály,
főbíró.Seevaldt Ferencz,
k. jegyző.

(297) 4—10

5 forint
egy

5 Zóna-sacco

8 forint
egy

8 FELÖLTŐ.

Mindakettő tiszta gyapjuszövetből és divatosan készítve. Azonkívül legnagyobb választék mindennemű úri- és gyermekruhákban, szigorúan szolid szabott árakon, melyek minden darabra fel vannak írva. Továbbá a legdivatosabb angol, francia és brünni gyapjuszövetek dús raktára mérték utáni megrendelésekre.

THEIN és TARSA

„ELSŐ HAZAI ÚRI RUHA-CSARNOK”

Budapest IV., Hatvani-utca 1. sz. (Ferencziek bazára.)

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

ÁLLOMÁST és KÖLCSÖNT KERESŐK, HÁZASSÁGOT KÖTNI KIVÁNÓK UTASÍTÓJA.

Az e téren felburjánzott *szédeltgések* leleplezésével megjelent az „ELLENŐR” című füzetben; ára 40 kr. Tartalmaz fontos instructiót a fenti érdekkörök részére, számos üresedést, fontos hirdetéseket és érdekes olvasmányokat.

Megjelen minden hó 10-én és megrendelhető az „Ellenőr” kiadó-hivatalában Budapesten, Vármegye-utca 3. sz.

Hirdetések útján leggyorsabb közvetítés.

(318) 1—1 —o Megbizottak kerestetnek. o—

Helyiség-változtatás.

Posztógyári raktárunk

(320) 1—4 folyó hó 13-ától fogva

a Schobeln-féle házba, Kádár-sor 23. sz.
alá helyeztetett át.

SCHERG VILMOS és Társa.